

Nyttan av att samodla grönsaker – inte bara vackert

De flesta växter konkurrerar med varandra om ljus, näring och vatten, men de kan också gynna varandra på olika sätt. Detta kan man som odlare använda sig av genom att kombinera lämpliga växter med varandra. Man får ökade skördar och mindre angrepp av skadeinsekter. Monokulturer, d.v.s. odlingsytor med bara en gröda, får lättare insektsangrepp, ger mindre skörd och kan läcka näringsämnen. Samodling är alltså en vinst, åtminstone för den lilla odlaren, men man måste ha kunskap om arternas olika fördelar och behov för att det ska lyckas!

I denna bädd finns exempel på vinster med samodling och lämpliga växter:

- **Näring** – ärtväxter såsom ärtor, bönor och klöver kan binda luftens kväve och på så sätt gödsla jorden de står i. Det gynnar även andra växter.
- **Spara utrymme** – Indianerna i Nordamerika odlade majs, bönor och squash ihop, en teknik som utvecklades i Mexiko och kallas för ”de tre systrarna”. Storasyster majs får näring av mellansyster störbönan som i sin tur får klätterstöd av majsen. Båda gynnas av lillasyster squash som täcker jorden och hindrar den från uttorkning samtidigt som squashplantan får skugga av storasysterarna.
- **Utnyttja säsongen** – odla snabbväxande grönsaker som dill, rädisa, lök och sallad mellan grönsaker som har längre utvecklingstid som kål, morot och störbönor.
- **Vilseled skadeinsekter** – skadeinsekter blir vilseledda av mångfalden antingen med dofter, vissa växter kan maskera andra genom sin starka doft t.ex. tagetes som döljer kålens lukt för kålflugor eller med smaklighet, att odla något i kanten av landet som är lika gott som grönsaken tex gillar kålfjärilens larv även krasse. Morot och lök trivs mycket bra ihop, deras rötter når olika djupt och löken motar morotsflugan medan moroten motar lökflugan.
- **Bekämpa biologiskt** – nyttiga insekter gynnas av vissa växter t.ex. dill. Nyttiga insekter är sådana som äter eller på annat sätt oskadliggör skadeinsekter.
- **Vårda jorden** – honungsfacelia har djupa rötter, den luckrar jorden och drar upp näring. Hela plantan kan myllas ned som grüngödsling. Blommorna lockar också till sig mängder av humlor och bin.

